

4.Sınıf Müzik Konu Özetleri

1.Ünite

3.Müziğin Yazısı

Müzikle duygu ve düşüncelerimizi anlatabiliriz. Konuşup, yazarken harfleri kullanırız. Duygularımızı müzik yoluyla ifade etmek için de müzik yazısı kullanırız. Müzik yazısında harflerden farklı işaretler vardır. Bu işaretlerin her birinin farklı görevleri vardır.

Dizek, birbirine paralel ve eşit aralıklı beş çizgiden ve dört aralıktan oluşur. Dizek çizgileri ve aralıkları aşağıdan başlanarak numaralandırılır. Müzik seslerini gösteren notalar ve işaretler bu çizgilerin üzerine ve aralıklara yazılır.

Notaları dizek üzerinde isimlendirmek için anahtarlar vardır. Bunlardan biri sol anahtarıdır. **Sol anahtarı** dizeğin en başına yazılır. Dizeğin ikinci çizgisine adını verir.

Dizek üzerinde, dik çizgilerle birbirinden ayrılan eşit süreli bölümlere **ölçü** denir.

Ölçüleri, eşit sürelerle birbirinden ayıran dik çizgilere **ölçü çizgisi** denir.

Şarkıların sonuna konan bir ince bir kalın çizgiye **bitiş çizgisi** denir. Bitiş çizgisi şarkının bittiğini gösterir.

Sol anahtarının yanındaki rakamlara **zaman belirteci** denir. Üstteki sayı bir ölçü içindeki vuruş sayısını, alttaki sayı ise hangi değerde nota olacağını gösterir. Böylelikle müzik eserlerinin notalarını daha kolay okur ve çalarız.

Müzikte sesleri gösteren işaretlere **nota** denir. Şekilleriyle seslerin sürelerini, dizek üzerindeki yerleriyle de seslerin adlarını belirtir.

Elimizle ya da ayağımızla önce aşağı sonra yukarı yönde yaptığımız eşit süreli hareketlere **vuruş** denir. Vuruş yaparak notaları, sus değerlerini doğru sürelerde ve zaman belirtecine uygun okuyabiliriz.

Bir vuruşluk sürede söylenen ya da çalınan nota değerine **dörtlük nota** denir.

Dörtlük Nota

Yarım vuruşluk sürede söylenen ya da çalınan nota değerine **sekizlik nota** denir.

Sekizlik Nota

Müzikte sessiz süreleri gösteren işaretlere **sus işareti** denir. Her sus işareti şekli, farklı uzunlukta susma süresini gösterir. Dörtlük sus bir vuruşluk susma süresini ifade eder.

Sus İşareti

Sol Notası

Dizekte ikinci çizgi üzerine yazılır.

Fa Notası

Dizekte birinci aralığa yazılır.

La Notası

Dizekte ikinci aralığa yazılır.

1.Ünite

4.Seslerin İncelik ve Kalınlık Özelliği

Kalın ve İnce Sesler

Notalar, dizek üzerinde yukarıya doğru çıkıldıkça inceler, aşağıya doğru inildikçe kalınlaşır.

1.Ünite

5.Seslerin Gürlük Özelliği

Giderek Kuvvetlenme, Giderek Hafifleme

Gürlük sesin şiddetini ifade eder. Ezgiler farklı gürlükte olabilir. Şarkıları seslendirirken hız ve gürlük özelliklerine dikkat etmeliyiz. Böylelikle daha etkili ve güzel şarkı söyleyip çalabiliriz. Bir müzik parçasındaki gürlük değişikliklerini dizeğin hemen altına yazılan sembollerden anlayabiliriz.

1.Ünite

6.Müzikte Hız Değişiklikleri

Müzik eserlerinde anlatımı güçlendirmek için hız değişiklikleri kullanılabilir. Müzik eserlerinde hızları gittikçe çabuklaştırmak ve gittikçe yavaşlatmak için belirli terimler kullanılır. Şarkıları sesimizle ya da çalgımızla seslendirirken bu terimleri gördüğümüzde hangi hızda seslendireceğimizi anlarız.

2.Ünite

1.Yeni Ritimler ve Ezgiler

A. Ritim

Uzun ya da kısa süreli seslerin birbiri ardına düzenli olarak tekrar edilmesine ritim (tartım) denir. Kelimelerin ve şarkıların ritmini yazabiliriz. Farklı ritimleri öğrenip eğlenceli çalışmalar yapabiliriz.

B. Yeni Ritimler

İki zamanlı ölçü basit ölçüdür. Ölçülerin ritimlerini vuruş yaparak seslendiririz. Örneğin elimizi bir kez çırpmanın bir vuruş, tokmağı davula iki kez vurmanın iki vuruştur. Buna göre zaman belirteciindeki sayılar bir vuruşta seslendireceğimiz nota değerini ve bir ölçüde kaç tane vuruş yapacağımızı gösterir. Böylelikle şarkıları ritimlerine uygun vuruşlar yaparak seslendirebiliriz.

Bir ölçüde iki vuruş

Öğrendiğimiz nota ve sus değerlerini kullanarak yeni ezgiler, ritimler üretebilir ve beste yapabiliriz.

3.Ünite

1.Milli Kültürümüz

Geleneksel müzik türlerimiz arasında yer alan Türk halk müziği, Türk sanat müziği, çok sesli Türk müziği ve popüler müzikler halkımızın duygu, düşünce ve yaşantılarını anlatır. Geleneksel müziklerimizi tanımak önemlidir.

Ülkemizdeki çok sesli Türk müziği bestecilerimiz, klasik müzik eserlerinin yanında halk müziklerimizden esintiler taşıyan eserler de vermişlerdir. Bu eserleri ünlü solist sanatçılarımız dünyaya tanıtmışlardır. Bestecilerimizi tanımak, öğretmenimizin ve ailemizin rehberliğinde bestecilerimizin eserlerinin seslendirildiği konserlere katılmak, izlenimlerimizi paylaşmak müzik kültürümüzü geliştirmek için önemlidir.

3.Ünite

2.Müzik Arşivi Oluşturma

Halk kahramanlarını anlatan hikâyeler, masallar, fıkralar, destanlar kimi zaman müzikle anlatılır. Halk kültürümüzün önemli eserlerini araştırmak, bu eserlerin unutulmadan korunmasını, aktarılmasını sağlamak ve arşiv oluşturmak müzik kültürümüzü geliştirir.

3.Ünite

3.Müzik Teknolojisi

Okullarımızdaki etkileşimli tahtalarda bulunan nota yazabileceğimiz programları kullanarak notalarla müzik çalışmaları yapabiliriz. Kullanabileceğimiz programlar şunlardır:

1. Antropi Teach (antropi tiç şeklinde okunur) (Faz 2 tahtalar)
2. Star Board (sıtar bord şeklinde okunur) (Faz 1 tahtalar)
3. Fatih Kalemî Yazılımı

3.Ünite

4.İnternet ve Etik Kurallar

Günümüzde müzik dinlemek için İnternette istediğimiz müziklere kolayca ulaşabiliriz. Sevdiğimiz müziklerden arşiv oluşturarak istediğimiz zamanlarda tekrar dinleyebiliriz. Müzik arşivimizi oluştururken sanatçıların eserleriyle ilgili yasal haklarına saygılı olmalıyız. Yazılı veya sayısal (dijital) biçimde yayınlanmış müzik albümlerini satın almalıyız ya da yasal müzik sitelerinden eserlerin ücretini ödeyerek İnternette bilgisayarımıza indirip dinlemeliyiz.

Yasal olmayan İnternet sitelerinden virüs adı verilen zararlı yazılımlar, bilgisayarımıza ya da teknolojik cihazlarımıza zarar verebilir. Bu nedenle siber güvenli İnternet kullanımına, etik kurallara her zaman özen göstermeliyiz.

4.Ünite

1.Atatürk ve Müzik

Atatürk müzik dinlemeyi, şarkı söylemeyi ve halk ezgileriyle dans etmeyi severdi. "Müzik hayatın neşesi, ruhu, sevinci ve her şeyidir." diyen Atatürk, ülkemizdeki müzik eğitimine önem verdiği için müzik okullarının kurulmasını ve sanatçıların desteklenmesini istedi. Atatürk'ü her yıl ölüm yıl dönümünde saygı ve sevgiyle anıyoruz. Onu anlatan şarkıları, marşları ve onun sevdiği türküleri söyleyerek ona şükranlarımızı sunuyoruz.

Atatürk'le İlgili Şarkılar ve Marşlar:

- Ata'm: Ziya Aydıntan
- Atabarı: Erzurum Türküsü
- Türk'üz Atatürkçüyüz: Cenan Akın
- Yüzüncü Yıl Atatürk Marşı: Adnan Saygun
- Hoş Gelişler Ola Mustafa Kemal Paşa: Kars Türküsü
- İzmir'in Dağlarında: İzzettin Hümayi Elçioğlu
- Dağ Başını Duman Almış: İsveççeden uyarlama
- 19 Mayıs, Biz Atatürk Gençleriyiz: Muammer Sun

Atatürk: "Gençler! Cesaretimizi takviye ve devam ettiren sizsiniz. Siz almakta olduğunuz terbiye ve irfan ile insanlık meziyetinizin, vatan sevgisinin, fikir hürriyetinin en kıymetli örneği olacaksınız. Ey yükselen yeni nesil! İstikbal sizindir. Cumhuriyeti biz tesis ettik, onu yaşatacak ve devam ettirecek sizsiniz." diyor.

Atatürk'ün Samsun'a ayak bastığı tarih olan 19 Mayıs gününü her yıl Atatürk'ü Anma Gençlik ve Spor Bayramı olarak kutlarız. Atatürk'ü anlatan şarkı ve marşlar seslendiririz.

4.Ünite

2.Müzik Etkinliklerimiz

Dillerini bilmesek de farklı ülkelerin insanlarıyla müzik yoluyla anlaşabiliriz. Müzik, tüm dünya insanları için ortak bir dildir. Müzik; şiirle birleşerek şarkıları, dansla birleşerek halk oyunlarını, bale ve diğer dans türlerini, tiyatroyla da birleşerek müzikal ve opera gibi sanat türlerini oluşturur. Kendi kültürümüzün ve farklı ülkelerin müzik türlerini tanımak, öğrenmek için

belgesel programlarını izleyebilir, araştırma yapabilir ve konserlere gidebiliriz. Dinlemekten hoşlandığımız müzik türlerinin yanında farklı müzik türlerinin sergilendiği etkinliklere katılmak, etkinlikleri dinlemek, izlemek ve araştırmak müzik kültürümüzü geliştirmek için önemlidir.

4.Ünite

3.Belirli Gün ve Haftalar

Ülkemizde yılın belirli zamanlarında millî ve dinî bayramlarda, manevi günler ve haftalarda kutlamalar ve etkinlikler düzenlenir. Çevrenin korunması, insan hakları, çocuk hakları, etik günü ve benzeri birçok farklı konuya dikkat çekmek için tüm dünya ülkeleriyle aynı tarihlerde kutlanan önemli günler de vardır. Belirli gün ve haftalarda etkinlikler tasarlanır ve bu etkinlikleri sergileyebilmek için uygun ortamlar hazırlanır. Kutlamalar, şenlikler, konserler vb. düzenlenir.